

Lisbet Hoffmann Petersens prædiken 1. søndag efter trinitatis

Taler

Lisbeth Hoffmann Petersen
Sognepræst

Dato

14. juni 2020

Sted

Hjallese Kirke (udenfor)

Omstændigheder

Denne prædiken er holdt ved en friluftsgudstjeneste

Prædikentekster

Prædikerens Bog kapitel 5, vers 9-19
Lukasevangeliet kapitel 12, vers 13-21

Salmer

Det dufter lysegrønt af græs
Den signede dag med fryd vi ser
Du, som gir os liv og gør os glade
Du, som går ud fra den levende Gud
Solen begynder at gløde

- 1 Livet går sjældent, som man har planlagt! Det er en sandhed, som vi i hvert fald har kunnet erfare i 2020, hvor alt er blevet helt anderledes, end vi forventede. Fester og sommerferier er blevet aflyst eller udskudt på ubestemt tid, ja, selv helt almindelige aktiviteter som gudstjeneste, sport og et aftensmåltid med gode
- 5 venner måtte aflyses, fordi en virus truer med smitte, sygdom og død. Vi havde så mange planer, så mange ressourcer, som vi med ét ikke kunne bruge til noget som helst; værdier og værdifuldt arbejde er gået uigenkaldeligt tabt. Det er éns for alle. End ikke en stor pose penge kunne købe én muligheder i et totalt nedlukket samfund. Vi har kunnet følge den rystende udvikling gennem de
- 10 foruroligende billeder på tv, der er gledet over skærmen som en art Via Dolorosa gennem øde gader, konvojer af rustvogne og striber af åbne grave og har efterladt os som en rygende ruin og med en knugende følelse af tomhed, håbløshed og afmagt. En situation, som gør dagens evangelietekst fra Lukas-evangeliet super aktuell, nemlig lignelsen om den rige bonde – Den historie
- 15 vender vi tilbage til lidt senere.

- I min tidlige barndom var ugens højdepunkt, når Anders And-bladet udkom. Hver dag fik jeg læst et par sider op, inden jeg skulle sove til middag. Jeg nød at kigge på billederne i det kulørte blad, mens min far læste, og særligt én af
- 20 figurerne vakte min nysgerrighed: Den rige, nærige onkel til Anders And, nemlig Joakim von And, der på det nærmeste bor i sin pengetank, hvor han

bogstaveligt talt bader sig i penge. Joakim springer gerne ud fra en vippe og ned i alle sine penge og svømmer lidt rundt i dem, og han ynder at kaste pengesedlerne op over sit hoved, så pengene regner ned over ham. Ved stor flid og fortsat nærighed vedligeholder Joakim von And sin formue, kun truet af Børnebanden, som altid har kig på Joakims rigdomme.

Da jeg sad og arbejdede med dagens tekst om den rige bonde, der planlægger at bygge kæmpe store lader til alt sit gods, kom jeg til at tænke på onkel Joakim med den kæmpemæssige pengetank, hvorfra der er udsigt til hele Andeby; men i modsætning til den rige bonde bliver Joakim ikke straffet for at besidde store rigdomme, tværtimod. Spørgsmålet er, om man kan sige, at den rige bondemands død i lignelsen er en straf. Den rige mands død er nok snarere et udtryk for dé livsvilkår, som vi alle lever under, og et ”memento mori” – husk, at du skal dø – til alle os, der hører teksten i dag, så vi husker at leve, mens vi gør det, og ikke gemmer vores liv og værdier til senere og bedre tider, som så siden hen viser sig at være alt for sent.

Jeg tror, de fleste af os kan komme i tanke om nogle folk, vi har kendt eller hørt om, og som gik glip af både at nyde deres liv og deres opsparede midler, fordi de begyndte at leve sådan rigtigt alt for sent. Dette er nok dét vigtigste budskab, som vi får med os fra såvel dagens tekst om den rige bonde som fra coronatiden: Vi skal huske at leve, mens vi gør det, og huske at nyde dét, vi får givet, helst sammen med andre; for intet fra fortid og nutid kan tages med ind i dén fremtid, vi håber og tror på, der findes hinsides dette liv.

Hvad er det så, at teksten vil fortælle os vedrørende rigdom? Vil teksten fortælle os, at rigdom er noget skidt, og at vi skal droppe al rigdom og stræbe efter at blive fattige alle sammen, så alle har éns vilkår eller hvad? Skeler vi til teksten fra Prædikerens Bog, så får vi måske en del af forklaringen: Rigdom er et gode, en velsignelse, som Gud giver mennesker, når de har arbejdet hårdt for den. Med rigdommen følger der også et ansvar for at nyde den her og nu, gerne sammen med éns medmennesker. Men der er en tendens til, at mennesker sparer deres rigdomme op for at gemme dem til senere og sikre sig, og det er sådan set her, at kæden hopper af. For den opsparede rigdom går hen og bliver til ulykke for den rige og giver én en falsk tryghed. Se, blot på den rige bondemand, der døde selvsamme nat, som han havde planlagt et større byggeri af nye lader. Han havde alt, men fik intet ud af det. En fortolker af teksten påpeger, at den rige mand døde i dét øjeblik, han tog den fatale beslutning om at gemme sine rigdomme;

for mht. såvel livet som rigdommen skal der bevægelse til. Hvis rigdommen ikke bevæger sig fra giver til modtager og videre i en evig bevægelse, så forsvinder rigdommens sande formål: gavmildheden, ødselheden mht. kærlighed, at gøre godt, og den går tabt. Således også med livet: Evig stilstand er død.

65

Moralen må være, at Gud er rig, og han giver gavmildt mennesker del i rigdommen, hvis vi vel at mærke formår at anvende rigdommen til noget konstruktivt ved at dele rigdommen med andre og ikke puge den sammen i store lader som en falsk livsforsikring. Ligesom Gud er gavmild, skal vi være det, og

70

ligesom Gud har elsket os, skal vi elske andre.

Det er med rigdom som med livet i det hele taget – Det er et spørgsmål om, i hvilken ånd man bruger den. Én af Danmarks fremmeste tænkere forklarede engang dette med et meget sigende billede af et spand heste. En velhavende

75

mand købte de prægtigste heste og gjorde alt for, at hestene skulle føle sig godt tilpas. Hestene fik alt, hvad de kunne drømme om af mad, vand og hvile og blev kørt lige efter deres eget hoved. Men alligevel gik hestene og hang med mulerne, når mand kørte rundt med dem foran sin vogn. En dag lånte den rige mand kongens kusk, som kunne ét og andet med heste, og straks spankulerede heste

80

stolt rundt med vognen, selv om kusken kørte dem mere hårdt, end den rige mand havde gjort. Hvorfor? Fordi kongens kusk vidste, hvad der var godt for hestene og kørte dem i den rette ånd, i modsætning til, når hestene selv bestemte farten. Sådan er det efter sigende også med os mennesker: Vi ved ikke, hvad der er bedst for os; det ved kun Gud. Gud er den store konge; hans kusk er et billede

85

på Helligånden, som, om man så må sige, ”kører” os igennem livet. Ånden giver os retning og mening, puster liv og ånde i os og tyder, i hvilken ånd vi f.eks. skal bruge den rigdom, der bliver os til del.

Intet kan være mere passende end at fundere videre over dette i dén fantastiske

90

ramme, som en friluftsgudstjeneste er, og som er blevet mulig, efter at restriktionerne er blevet lempet en smule, inde og ude på denne 1. søndag efter trinitatis – Trinitatis – tre-enigheden, som nu er blevet åbenbaret for os med Faderen som vores ophav og udgangspunkt, Sønnen som vores bror og følgesvend gennem livet og Ånden, der får liv og kærlighed til at strømme rundt

95

i og imellem os – og se, det er den sande rigdom! AMEN

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

100 **Kildetype**
Digitalt manuskript

Tags

1. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

105 <https://www.dansketaler.dk/tale/lisbet-hoffmann-petersens-praediken-1-sondag-efter-trinitatis>

110

115

120

125

130

135